

Sygn. akt II Cs 20/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Violetta Osińska (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Gamrat –Kubeczak

SO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 lutego 2014 r. w Szczecinie

sprawy ze skargi T. M.

przy udziale Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Goleniowie

o stwierdzenie przewlekłości postępowania

w sprawie z powództwa T. M. przeciwko Skarbowi Państwa Zakładowi Karnemu w G., o zapłatę, sygn. akt I C 1169/14

postanawia :

oddalić skargę.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15 stycznia 2015r. powód T. M. wywiódł skargę na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. akt I C 1169/14, prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Goleniowie. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania i zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 5000 zł.

Powód jest stroną , która na mocy orzeczenia Sądu Rejonowego uzyskała zwolnienie od kosztów w sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że beczynność sędziów i pracowników sekretariatu odpowiedzialnych za wykonanie zarządzeń prowadziła do przedłużenia postępowania i dotyczy to całego okresu trwania postępowania. Jednocześnie wskazał, iż w dniu 31 października 2014r. złożył wniosek o przydzielenie mu obrońcy z urzędu, który do dnia złożenia skargi nie został rozpoznany a jedynie skierowano do niego formularz dotyczący sytuacji majątkowej celem jego wypełnienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga okazała się niezasadna.

Sprawa, w której stwierdzenia przewlekłości domaga się powód, toczy się na skutek pozwu, który wpłynął do Sądu Rejonowego w Goleniowie w dniu 19 sierpnia 2014r. Sprawa zadekretowana została zarządzeniem z dnia 21 sierpnia 2014r. W sprawie podjęte zostały czynności adekwatne do sytuacji procesowej i stanu sprawy , tj. zarządzeniem wydanym w dniu 2 września 2014r. zobowiązano powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu oraz do uiszczenia opłaty sądowej od pozwu. W dniu 25 września 2014r. złożone zostały do akt sprawy pisma powoda zawierające m.in. wniosek o ustanowienie pełnomocnika procesowego z urzędu oraz o umorzenie kosztów sądowych. Zarządzeniem wydanym w dniu 6 października 2014r. zobowiązano powoda do uzupełnienia braków formalnych złożonych wniosków. Kolejnym zarządzeniem wydanym w dniu 15 grudnia 2014r. zobowiązano powoda do złożenia

oświadczenia o stanie majątkowym z zaznaczeniem, iż wypełnione powinny zostać wszystkie rubryki formularza. W dniu 30 grudnia 2014r. do akt sprawy złożony został wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych wraz z wypełnionym formularzem oświadczenia o stanie majątkowym oraz zaświadczeniem z Zakładu Karnego. W dniu 8 stycznia 2015r. Sąd rejonowy wydał postanowienie o zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu pełnomocnika z urzędu.

Na podstawie analizy akt sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Goleniowie należy stwierdzić, iż omyłkowe dołączenie do akt innej sprawy oświadczenia powoda o stanie majątkowym, złożonego do Sądu w dniu 12 listopada 2014r., zostało dostrzeżone i zgodnie z zarządzeniem wydanym w dniu 12 stycznia 2015r. polecono dołączenie tego pisma do akt właściwych. Jednakże nie oznacza to jeszcze, iż doszło do przewlekłości postępowania w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.). Przepis art. 2 ust. 1 powołanej ustawy stanowi, że strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. W celu stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, sąd rozpoznający skargę na przewlekłość toczącego się postępowania powinien w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia, co do istoty lub czynności podjętych przez sąd uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2).

Sąd Okręgowy wskazuje, że „prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki” mieści się w pojęciu prawa do rzetelnego procesu sądowego przewidzianym w art. 6 konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 roku (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.). Wynikający z art. 6 konwencji nakaz zorganizowania wymiaru sprawiedliwości w sposób, który zapewnia, by sądy orzekające w sprawie były w swoim działaniu w stanie spełnić standardy rzetelnego postępowania, określone w tym przepisie, w tym między innymi wydania wyroku w rozsądnym terminie, nakłada na Polskę obowiązek wprowadzenia skutecznych instrumentów prawnych. Prawo do rzetelnego procesu zostało także wyartykułowane w art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Gwarancji poszukiwać należy także z pewnością w treści Konstytucji RP. Przepis art. 45 ust. 1 Konstytucji RP określa zasadę prawa do sądu, zgodnie z którą „każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”. W wyroku z dnia 28 lipca 2004 roku, P 2/04 (OTK ZU 2004, nr 7/A, poz. 72), Trybunał Konstytucyjny przypomniał, że w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego gwarancje konstytucyjne prawa do sądu obejmują - oprócz prawa dostępu do sądu, to jest prawa do uruchomienia postępowania przed sądem - prawo do wyroku sądowego, czyli prawo uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd, oraz prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności. Sprawiedliwa procedura sądowa powinna zapewniać stronom uprawnienia procesowe stosowne do przedmiotu prowadzonego postępowania. Zgodnie z wymogami rzetelnego procesu uczestnicy postępowania muszą mieć realną możliwość przedstawienia swych racji, a sąd ma obowiązek je rozważyć. W postanowieniu z dnia 30 października 2006 roku Trybunał wskazał, że prawo do rozstrzygnięcia sprawy przez sąd bez nieuzasadnionej zwłoki stanowi istotny element konstytucyjnego prawa do sądu (S 3/06, OTK ZU 2006, nr 9/A, poz. 146).

Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki.

Mając powyższe na uwadze i po analizie akt sprawy, Sąd Okręgowy uznał, że zgłoszone przez skarżącego żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym w Goleniowie jest nieuzasadnione. Przed wszystkim zważyć należy, że celem instytucji skargi na przewlekłość postępowania jest zlikwidowanie opieszałości organu, przed którym sprawa zawisła poprzez wymuszenie należytej sprawności (postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 17 listopada 2005 r., IV CSP 1/05) i nadanie sprawie odpowiedniego biegu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2005 r., III SPP 120/05, OSNP 2006/5-6/102 i postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2006 r., III SPP 162/05). Skarga na przewlekłość ma w szczególności zapewnić szybką reakcję na trwającą zwłokę w czynnościach organu i służyć dyscyplinowaniu czynności podejmowanych na danym etapie toczącego się jeszcze postępowania w określonej sprawie. Natomiast celem postępowania ze skargi na przewlekłość postępowania nie jest samo tylko stwierdzenie faktu przewlekłości i ewentualne zasądzenie odpowiedniego odszkodowania. Skarga ta stanowi, bowiem doraźną interwencję przeciwdziałającą trwającej przewlekłości postępowania. W okolicznościach tej sprawy, w sytuacji wydania przez Sąd Rejonowy orzeczenia w przedmiocie wniosków wskazanych w skardze, podkreślić należy, iż czynności Sądu zostały wygenerowane sytuacją procesową sprawy wobec wymogu wzywania powoda do usunięcia braków formalnych kolejnych pism składanych przez powoda. Z kolei dostrzeżone przez Sąd uchybienie w zakresie omyłkowego dołączenia pisma powoda, które do Sądu wpłynęło w dniu 12 listopada 2014r. zostało wyeliminowane w sposób uniemożliwiający uznanie, iż stanowi to samodzielną przesłankę do stwierdzenia stanu przewlekłego procedowania.

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 2 ust. 1 i 2 w/w ustawy, uzasadniające uwzględnienie skargi. W tym stanie rzeczy, orzekł jak w sentencji postanowienia.